

# Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

## KARTA PRZEDMIOTU

### Dane ogólne:

|                            |                             |
|----------------------------|-----------------------------|
| Nazwa przedmiotu:          | Subkultury przestępcze      |
| Okres ważności karty:      | ISE_P_PR_P_I_(2021-2024)    |
| Forma kształcenia:         | Studia licencjackie         |
| Forma studiów:             | stacjonarne                 |
| Profil studiów:            | praktyczny                  |
| Kierunek studiów:          | Pedagogika                  |
| Specjalność/Specjalizacja: | pedagogika resocjalizacyjna |

### Przedmiot realizowany:

| Rok   | Semestr | Rodzaj zajęć | Liczba godzin | Wartość % zajęć | Rygor zaliczenia   | ECTS |
|-------|---------|--------------|---------------|-----------------|--------------------|------|
| 2     | 4       | w            | 15            | 100             | zaliczenie z oceną | 1    |
| Razem |         |              | 15            |                 |                    | 1    |

|                                                                        |                                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Jednostka prowadząca przedmiot:                                        | Instytut Studiów Edukacyjnych                                                     |
| Koordynator:                                                           | Monika Urbanek                                                                    |
| Prowadzący zajęcia:                                                    | mgr Beata Gawłowska, dr Monika Urbanek                                            |
| Moduł, grupa przedmiotów:                                              | MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY                                                             |
| Status przedmiotu:                                                     | obowiązkowy                                                                       |
| Język wykładowy:                                                       | semestr: 4 - polski                                                               |
| Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej | pedagogika (wiodąca), filozofia, językoznawstwo, nauki socjologiczne, psychologia |

### Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pr - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

### Dane merytoryczne

#### Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:

Student dysponuje zakresem pojęciowym z podstaw pedagogicznych, psychologicznych, filozoficznych, socjologicznych etyczno-aksjologicznych, a także z obszaru anomii. Dzięki tej wiedzy, możliwe jest interdyscyplinarne potraktowanie zjawisk generowanych przez osoby zaangażowane w subkultury o charakterze antagonistyczno-destruktywnym a szczególności przestępczym. Szczególnie pomocne w realizacji przedmiotu są metodyka pracy resocjalizacyjnej i pedagogika resocjalizacyjna, wskazujące na symptomy niedostosowania społecznego i bariery resocjalizacji, wynikające z rozległego podłoża subkulturowego.

#### Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wieloaspektowym ujęciem funkcjonujących i stale ewoluujących subkultur, których zwolennicy negują lub podważają utrwalone powszechnie wzory kulturowe. Chodzi również o racjonalny osąd występujących w Polsce i Europie subkultur i ich zróżnicowanie pod względem zagrożenia społecznego, poziomu agresji, zakresu przestępczości i dewiacji. Szczególnie ważnym celem jest orientacja w rozpoznawaniu symptomów poszczególnych subkultur, zakresu ich działalności i sposobach osłabiania ich dynamiki oraz destruktywnej aktywności.

| Szczegółowe efekty uczenia się                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          |                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Lp.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Opis efektu uczenia się                                                                                                                                                                                                                                                                               | Metoda realizacji efektów uczenia się                           | Metody sprawdzenia efektu uczenia się    | Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Zna podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki, socjologii, aksjologii korelujące z anomią i zjawiskami subkultur o charakterze przestępczym                                                                                                                                                             | M1 (Wykład konwersatoryjny)                                     | Ocena odpowiedzi ustnej                  | K_W07                                                           |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Dysponuje elementarną wiedzą na temat istoty subkultur przestępczych, struktur nieformalnych, "drugiego życia", grup antagonistyczno-destruktywnych i ich uwarunkowań. Ma podstawową wiedzę anatomiczną i społeczną wskazującą na endogenne i egzogenne czynniki etiologiczne subkultur przestępczych | M1 (Wykład konwersatoryjny), M3 (Odgrywanie ról), M2 (Dyskusja) | Odgrywanie roli, Ocena odpowiedzi ustnej | K_W10, K_W15                                                    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Samodzielnie i w zespole analizuje i wskazuje na determinanty, desocjalizacji oraz funkcjonowania subkultur przestępczych, potrafi diagnozować zmiany zachodzące w wychowanku i dokonywać oceny postępów resocjalizacyjnych w oparciu o różne źródła i nowoczesne technologie                         | M3 (Odgrywanie ról), M2 (Dyskusja)                              | Odgrywanie roli, Ocena odpowiedzi ustnej | K_U09, K_U08, K_U01, K_U04, K_U06, K_U16, K_U10                 |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Orientuje się w zakresie odpowiedzialności i granic własnych kompetencji, ma świadomość niebezpieczeństw płynących z ich przekroczenia. Ma przekonanie o wadze profesjonalnego postępowania i przestrzegania zasad etyki zawodowej                                                                    | M2 (Dyskusja)                                                   | Ocena odpowiedzi ustnej                  | K_K01                                                           |
| Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          |                                                                 |
| Dyskusja (M2 - Rozmowa na temat wiedzy i doświadczeń z przedstawicielami subkultur młodzieżowych i przestępczych, omówienie i wzmacnianie poczucia kompetencji, własnego profesjonalizmu w postępowaniu resocjalizującym), Odgrywanie ról (M3 - Analiza charakterystycznych cech i zachowań przedstawicieli poszczególnych subkultur), Wykład konwersatoryjny (M1 - Omówienie istoty, cech i uwarunkowań subkultur przestępczych)                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          |                                                                 |
| Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          |                                                                 |
| <b>wiedza:</b><br>Odgrywanie roli (Umiejętność wcielenia się w przedstawicieli wybranej subkultury, wskazanie kierunku pracy resocjalizacyjnej)<br>Ocena odpowiedzi ustnej (Liczba i jakość tematyczna wypowiedzi studenta (wiedza i planowanie interwencji resocjalizacyjnych))<br><b>umiejętności:</b><br>Odgrywanie roli (Umiejętność wcielenia się w przedstawicieli wybranej subkultury, wskazanie kierunku pracy resocjalizacyjnej)<br>Ocena odpowiedzi ustnej (Liczba i jakość tematyczna wypowiedzi studenta (wiedza i planowanie interwencji resocjalizacyjnych))<br><b>kompetencje społeczne:</b><br>Ocena odpowiedzi ustnej (Liczba i jakość tematyczna wypowiedzi studenta (wiedza i planowanie interwencji resocjalizacyjnych)) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          |                                                                 |
| Warunki zaliczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          |                                                                 |
| Do zaliczenia konieczna jest:<br>1. Aktywna obecność na zajęciach, uczestnictwo w dyskusji<br>2. Odgrywanie roli - prezentacja podstawowych zachowań i uwarunkowań określonej subkultury<br>3. Umiejętność interpretacji wypowiedzi/tekstów podkulturowych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          |                                                                 |
| Treści Kształcenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          |                                                                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          | Liczba godzin                                                   |
| Semestr: 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          |                                                                 |
| Forma zajęć: wykład                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          |                                                                 |
| Wprowadzenie. Pojęcie subkultury.<br>Teorie podkultur. Subkultury, jako symptom kontestacji społecznej.<br>Charakterystyka wybranych subkultur młodzieżowych, antagonistyczno-destruktywnych i przestępczych: hooligans, sataniści, blockersi, dresiarze, skinheadzi, neofaszyści, punki, szalikowcy-pseudokibice itp.<br>Przyczyny kształtowania się podkultury przestępczej.<br>Podkultura więzienna – cechy, podział, zasady                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                 |                                          | 15                                                              |

|                                                                                                                                                                                  |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Sposoby nieformalnej komunikacji w podkulturze przestępczej, gwara więzienna, symbolika tatuaży, Sposoby minimalizowania agresywnych i przestępczych zachowań członków subkultur | 15 |
| <b>Literatura</b>                                                                                                                                                                |    |
| <b>Podstawowa</b>                                                                                                                                                                |    |
| <b>Kamiński Marek, Gry więzienne: tragikomiczny świat polskiego więzienia, Oficyna Naukowa, Warszawa</b>                                                                         |    |
| <b>Przybyliński Sławomir, Podkultura więzienna: wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2006</b>                                     |    |
| <b>Szaszkiewicz Maciej, Tajemnice grypsarki. Obraz podkultury więziennej. Słownik gwary więziennej, Wyd. Instytutu Ekspertyz Sądowych , Kraków 1997</b>                          |    |
| <b>Uzupełniająca</b>                                                                                                                                                             |    |

| Sposób określenia liczby punktów ECTS                              |                               |      |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------|------|
| Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się | Obciążenia studenta [w godz.] |      |
| Zajęcia dydaktyczne                                                | 15                            |      |
| Samokształcenie                                                    | 0                             |      |
| Praca własna studenta                                              | 10                            |      |
| Sumaryczne obciążenie pracą studenta                               | 25                            |      |
| Liczba punktów ECTS                                                |                               |      |
| Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu                | 1                             |      |
| Bezpośredni kontakt z nauczycielem                                 | L. godzin                     | ECTS |
|                                                                    | 15                            | 0,6  |

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.